

RAPPORTAGE TEMPLATE

TOEKOMSTVISIE (commissievergaderingen)

Commissie: OIV (Overleg Internationaal Vertegenwoordigers)

Secretaris: Paul Hurks

Aantal respondenten: ca. 20

Datum: 1 juni 2017

1. **Samenvatting: Uitkomsten uit enquête en discussiebijeenkomst (stellingen)**

Enquêtevraag 1

Omgeving : Welke ontwikkelingen hebben naar uw mening de komende tien jaar de meeste impact vanuit de invalshoek NBA Internationaal Beleid?

- Complexere en kritischer maatschappij, toenemende globalisering en afnemend vertrouwen (groeivraag naar betrouwbare informatie)
- Globalisering: afname hoofdkantoren van ondernemingen in Nederland
- Concentratie big-4, sterkere internationale samenwerking middelgrote/kleine kantoren (SMPs); internationale netwerken worden minder vrijblijvend; nog meer fusies
- Groeiende digitalisering en daarmee omvang en beschikbaarheid van data; gevolgen voor beroep: benodigde IT-expertise, betrouwbaarheid van data, relevantie van diensten, verdwijnen van diensten
- Ethisch handelen en poortwachtersrol worden belangrijkste drijfveren voor rechtvaardiging beschermde positie van het beroep
- Regelgeving (spanningsveld nationale agenda's versus EU-agenda, schaalbaarheid standaarden, gevaar van overregulering)
- Relevantie jaarrekening blijft vanwege behoefte aan verantwoording (ijkpunt); belang van 'andere' informatie groeit
- Concretere rol beroep bij anti-fraude, -corruptie, -terrorisme, tax in een brede economische context: armoede/klimaat/veiligheid

Enquêtevraag 2

Gewenst toekomstbeeld: Wat maakt, vanuit internationaal perspectief, het accountantsberoep over tien jaar succesvol?

- Groter aanpassingsvermogen in een brede internationale oriëntatie/verankering:
 - goede antenne voor internationale ontwikkeling van normen en waarden en gevolgen regelgeving
 - daadwerkelijke deelname aan internationaal debat voor invloed in gedachtenvorming
 - valideren van nationale posities in internationaal perspectief
- Beter gevoel bij reputatie-aspecten bij cliënten en politiek (en indirect: toezichthouder)
- Scherpere positionering van het beroep (welk belang dienend?): transparantere (voorbeeld-)rol, ook op opdrachtniveau
- Beroep moet zich blijvend positioneren voor interpretatie van rapportages, niet vluchten in advisering
- Uitblinken in brede opleiding
- Brede innovatie van assurance: block-chain-omgeving, IT-security, NFI, tax
- Aandacht voor (EN-)taalvaardigheid

Enquêtevraag 3

Voorwaarden: Wat moet er vanuit internationaal perspectief gebeuren om daar te komen? Wat moet de beroepsgroep stoppen, starten of voortzetten? Wees zo concreet mogelijk, denk aan ontwikkelingen bij kantoren, bij de beroepsorganisatie, in de

wetgeving. Of welke obstakels weggenomen moeten worden?

- Niet meer denken vanuit status quo; wij zijn zelf een obstakel, nu nog teveel naar binnen gekeerd
- Is Arena-inspiratiedocument ook in het Engels beschikbaar? (symptomatisch voor ons huidige beleid?)
- Dit visie-traject doen wij weer 'te nationaal', gericht op Nederland, Nederlands beroep en NBA
- Vanuit 'eigen rol' beter inspelen op behoeften/wensen gebruiker, cliënt, politiek
- Alle NBA gremia moeten direct verbonden met internationale counterparts (strategisch en operationeel); dit vereist betere/andere verankering met o.a. IFAC, Accountancy Europe, EFAA
- Nederland heeft met NBA vaak voortrekkersrol, meer spiegelen vanuit internationaal perspectief is nodig
- Alternatief bieden voor kleine kantoren / eenpitters, wellicht mede vanuit regelgeving (digitalisering leidt tot verdwijnen samenstelopdracht)
- Opleidingen moeten flexibeler en diverser; aanpassingen (verbreding en verdieping) gaan nu te langzaam voor praktijkinnovatie
- Sterkere rechtspositie voor accountants, heldere kwaliteitsnormen voor audit

Enquêtevraag 4

Het Arena-inspiratiedocument schetst trends, principes, rollen en streefbeelden voor de toekomst van het accountantsberoep. Zijn deze ook internationaal herkenbaar? Wat moet NBA doen om in het visietraject aan te haken bij een vergelijkbare internationale discussie over de toekomst van het accountantsberoep?

- Vooral 'nieuwe rollen' internationaal herkenbaar, maar andere landen zijn minder ver dan Nederland
- Onze problematiek speelt ook internationaal; daarom in allianties gaan oppakken voor validering en invloed in ontwikkeling
- Pluriforme benadering is (steeds meer) nodig, ook buiten het beroep en internationaal, maar hieraan inherente spanningen worden groter (controle versus advisering, samenwerkingsverbanden met andere professionals)
- Geef voldoende aandacht aan MKB-accountant en ZZP-accountant in de (internationale) vernieuwing
- Internationale samenwerking intensiveren, daadwerkelijk participeren in relevante gremia, vooral EU
- Proactieve rol concretiseren met bijvoorbeeld breder inzetten van NBA 'position papers' (EN) in internationale allianties
- Biedt ondersteuning intensivering van internationaal beleid bij opleidingen en Young Profs

Enquêtevraag 5

Moet NBA Nederland vertegenwoordigen als gidsland (door een proactieve rol) of moet NBA betrokken zijn in ontwikkelingen die elders worden geïnitieerd (in een reactieve rol)? Is het beeld in dit kader genuanceerd? Wat zijn dan belangrijke keuzecriteria?

- Nederland is geen gidsland; dat is gevaarlijke zelfoverschatting
- Het past Nederland om gidsland te zijn, altijd al geweest; wordt wel lastiger door grotere invloed big-4
- Proactief participeren bij ontwikkelingen is goed om invloed te hebben; accountants zijn hierin niet sterk
- Proactief participeren is goed vanwege het wederkerige karakter: goed voor Nederlandse invloed in het internationale speelveld en goed voor input in het nationale debat; belangrijk voor NBA relevantie voor grotere kantoren
- Gidsland zijn is alleen mogelijk bij een beperkt aantal scherp gekozen thema's, anders is reactief goed

Enquêtevraag 6

Is het belangrijk om de zichtbaarheid van NBA in internationaal verband te vergroten?

Wat is daarvoor nodig?

- Ja, zeker voor eigen standpunten, bij IASB, FASB, IFAC, ACE
- Ja, in EU-verband gebeurt het steeds meer gericht op 'eenheid' (ACE), maar het levert nog niet veel op
- Ja, ga allianties aan vanwege het groeiend aantal spelers/thema's (tevens efficiënt gebruik van resources)
- Ja, vanwege Nederlandse betrokkenheid bij internationale politieke debatten (bijvoorbeeld tax)
- Ja, intensievere ondersteuning van internationale vertegenwoordigers, intensivering onderlinge afstemming
- Ja, internationaal hoger op de agenda plaatsen en de internationale agenda ook meenemen in het verdiepingstraject van de visieontwikkeling
- Ja, en niet alleen richten op beroepsgroep, meer naar buiten, breder

Stelling 1

NBA moet zich bij Internationaal Beleid meer richten op innovatie (proactief) dan op onderhoud (reactief).

- De internationale bestuursportefeuille is 'Chefsache'!
- Een introverte vaktechnische discussie is al enige tijd niet langer toereikend
- NBA moet proactief (initiërend) zijn op innovatie (maar op een beperkt aantal thema's) en ook op *nieuwe* regelgeving; NBA kan reactief opereren bij zijn op updates van bestaande regelgeving (consultaties)
- Het politieke debat geeft richting; dit kent vele stakeholders; proactieve invloed is belangrijk om te bepalen wat nu en straks relevant is voor onze dienstverlening
- Er is meer proactief beleid nodig bij politieke processen; d.w.z. de processen die vooraf gaan aan regelgeving, en vooral de kijk op veranderende normen en waarden; Nederland heeft op nationaal niveau sinds 2014 ervaren hoe belangrijk dit is; dit geldt ook internationaal
- Essentieel is dat het politieke proces beter wordt begrepen, dat vereist meer proactief beleid in de relationele sfeer: opbouw en onderhoud netwerken met andere culturen; in 'social power' zijn wij als Nederlanders niet goed
- Bij NBA is Innovatie is nodig m.b.t. tax (dit raakt reporting, assurance, SME, publieke rol, ethiek, politiek)
- Innovatief beleid is nodig bij anti-fraude/corruptie en capital markets (CMU)
- Kies bewust en kijk of we onze keuzes ook kunnen uitleggen aan ons lid in Appelscha; bezie ook of dit hetzelfde is voor een lid in het 'Appelscha van Finland'

Stelling 2

Gezien de politieke thematiek in de EU moet de aandacht voor EU is in het NBA Internationaal Beleid veel scherper.

- Grotere politieke EU-aandacht is nodig voor beter zicht op een bredere belangenafweging en dat is relevant voor het geven van inhoud aan de publieke functie.
- De EU-politiek kent andere relevante accenten die in nationale context niet worden opgepakt, voorbeeld is de intensieve discussie over betrokkenheid van accountantsberoep bij internationale belastingzaken
- Specifiek voor EU is dat op vaak cruciale punten wordt afgeweken van global standards, 'global' moet in toenemende mate rekening houden met culturele verschillen (door de invloed van nieuwe spelers in emerging markets) die steeds minder passen in de politieke verhoudingen in EU en in Nederland
- Concrete aanbeveling voor NBA:
 - betere structurele verankering van inbreng van velen aan het werk van Accountancy Europe en EFAA
 - opbouw contacten met Nederlandse partijen in Brussel, zoals EP, EC en netwerkorganisaties
- Zoek andere 'vrienden' binnen EU na vertrek UK (Brexit)

Stelling 3

NBA Internationaal Beleid moet selectiever (thematischer) gericht zijn, dat betekent dat soms 'opportunity's' voor internationale lidmaatschappen en allianties bewust niet worden ingevuld.

- Door de Brexit verliest de EU/Nederland een sterke speler/bondgenoot Brexit; UK is belangrijk centrum voor beroepsontwikkeling; haal bilateraal bondgenootschap met UK aan ICAS, ICAEW, ACCA
- Wereldwijd moet NBA selectief zijn; bondgenoten in Azië zijn mogelijk interessant
- Intensievere alliantie met België is zinvol vanwege EU/Brussel
- Zoek bondgenoten bij kleinere beroepsorganisaties: Ierland, Scandinavië
- Vacatures in internationale commissies slechts selectief proberen in te vullen, indien relevant voor bewust gekozen thematiek

Stelling 4

Nederland kan alleen nog gidsland samen met andere landen 'in alliantie'; dit betekent dat Nederland niet meer solitair aan beroepsontwikkeling doet.

- UK is belangrijker gidsland voor audit-regulation (FRC-publicaties, surveys), maar Nederland staat wel bekend om haar traditie als positieve denker, inspirator, innovator en 'early adopter';
- Nederlandse traditie kan beter worden uitgenut door het intensiever internationaal delen van eerste ervaringen met innovatie; bijv. data-analyse, publieke management-letters, NOCLAR, Code, ESG; internationale feedback is voor Nederland weer een innovatiebron
- Politieke dialoog (internationaal) is essentieel voor het bepalen van waar leiderschap te ambiëren (incl. brede groep stakeholders, regulators); zicht op internationale context relateert nationale 'over-focus' (spiegelen)
- Nederland kan voortrekkersrol vervullen in de intensievere relatie met de wetenschap (FAR)
- Global solutions zijn meer dan ooit belangrijk; nationale oplossingen (fragmentatie) werken niet meer
- Gebruik beschikbare 'knappe koppen' voor het bepalen van kansen (Peter Eimers, Arjan Brouwer, Jan Bouwens) en zoek breder dan alleen binnen beroep (Jeroen Dijsselbloem, Jeanine van Diggelen) en ook internationaal (Jim Sylph)
- NBA heeft een Actie-Coördinatiecentrum nodig en een formele Adviesgroep ('knappe koppen')
- Ga allianties aan voor een eventueel gezamenlijke 'gidsland-rol': bijv. Nordics op het gebied van SME-audits
- NBA moet niveaus aanleggen in termen van prioriteit, competentie, opportunity (bijv. A,B, C) en wat dat betekent in termen van actie
- NBA dient up to date overzicht te hebben van internationale vernieuwingsactiviteiten om te voorkomen dat NBA opnieuw het wiel gaat uitvinden
- Bij gemaakte keuzes hoort een internationaal 'zichtbaar passend programma met internationale roundtables en gerelateerd budget voor events/travel

Stelling 5

Een pluriforme NBA is een goede basis voor Internationaal Beleid; immers door internationale ontwikkelingen groeit het belang van diversiteit en multidisciplinaire ketensamenwerking binnen het beroep.

- Voor de internal auditor is de alliantie met IIA relevant; meer pluriform gaan uitnutten?
- Internationale samenwerking in XBRL en Transparency International zijn goede voorbeelden van de benodigde bredere blik
- Een belangrijke rol voor het beroep bij niet-financiële informatie is alleen mogelijk in een multi-disciplinaire omgeving

	<p><u>Stelling 6</u> NBA OIV richt zich op leden die NBA internationaal formeel vertegenwoordigen; dat moet breder: ook andere (internationaal actieve) leden en niet-leden.</p> <ul style="list-style-type: none"> NBA vertegenwoordiging moet meer als zodanig worden 'beleefd'; met wederzijdse verantwoordelijkheden; dat kan ook met niet-leden waar relevant <p><u>Statement 7</u> Ready or not, English should become Royal NBA's mandatory 'corporate language' in an attempt to facilitate communication and performance across the world.</p> <ul style="list-style-type: none"> NBA moet meer proactief/initieel, maar wel selectief, in het Engels documenteren/publiceren (voorbeeld: herziening 3810N)
2.	<p><u>Compleet:</u> Is met deze uitkomsten volledig in beeld gebracht wat de toekomst de beroepsgroep gaat brengen en wat er nodig is om daarin succesvol te zijn? Of ontbreken er zaken die moeten worden meegenomen bij verdere visievorming of waarover we moeten doorpraten?</p> <p>Opgenomen onder 3.</p>
3.	<p><u>Aanbevelingen:</u> Welke aanbevelingen wil de commissie in het licht van dit project 'toekomstvisie' doen aan het bestuur van de NBA.</p> <p><u>Aanbevelingen voor Bestuur:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <u>Aansturing:</u> Internationaal Beleid is 'Chefsache' en daarbij hoort een Actie-Coördinatiecentrum (MT en staf) ondersteund door een permanente pluriforme Adviesgroep ('knappe koppen' binnen/buiten beroep, wetenschap). <u>Inspiratie:</u> De relevante thematiek voor (Internationaal) Beleid moet meer proactief en politiek gestuurd; door aanscherping van politieke dialoog (vooral EU); dan kan worden bepaald waar NBA leiderschap ambiert en waar niet. <u>Prioriteiten:</u> De politieke agenda bepaalt mede de te prioriteren (beperkt aantal) thema's; Internationaal Beleid derhalve meer thematisch inrichten (thema's meerjarenplan/uitkomst visietraject). <u>Organisatie:</u> Aangaan strategische allianties en streven naar betekenisvolle posities bij relevante internationale organisaties, zoals Board Memberships of Policy Groups/Committees gericht op thematische samenwerking; aanscherping van netwerkactiviteiten gericht op de sociale en relationele aspecten in andere culturen. <u>Zichtbaarheid:</u> NBA moet meer proactief/initieel, maar wel selectief, in het Engels documenteren/publiceren.
4.	<p><u>Overig:</u> andere punten of feedback naar aanleiding van deze commissievergadering</p> <p>Opgenomen onder 1 en 2</p>